

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

حقوق تجارت

مدرس: دکتر نعمت الهی

تجارت ۱

۱- کدام یک از عبارات زیر صحیح نیست؟

- ۱) خرید اراضی و تفکیک آن توسط شخص تاجر اگر به قصد فروش باشد تجاری است.
- ۲) تصدی تسهیل نقل و انتقال اموال غیرمنقول، تجارتی محسوب می شود.
- ۳) معاملات غیرمنقول تجاری محسوب نمی شوند حتی اگر بین تاجر انجام گیرد.
- ۴) کلیه ی معاملات شرکت های تجاری، تجاری می باشد.

۲- کدام یک از اعمال تجارتی زیر برای این که معامله تجارتی ذاتی شناخته شود، باید استمرار و تکرار داشته باشد؟

- ۱) حراجی
- ۲) هر قسم عملیات دلالی
- ۳) معاملات برواتی
- ۴) خرید مال منقول به قصد فروش

۳- کدام یک از افراد زیر تاجر محسوب نمی شوند؟

- ۱) شخصی که علاوه بر شغل قضاوت کشتی های باری اجاره می دهد و از این راه امرار معاش می کند.
- ۲) شخصی که اتومبیلی هایی به قصد اجاره دادن خریداری می کند.
- ۳) دلالی که واسطه معاملات غیرمنقول است.
- ۴) شرکا شرکت تضامنی و نسبی

۴- شخصی کارخانه ی تولید محصولات لبنی دارد، برای مراسم جشن فارغ التحصیلی فرزند خود ظرف هایی برای سرو محصولات کارخانه اش در مهمانی خریداری میکند.....

- ۱) عمل شخص تجاری ذاتی است.
- ۲) عمل شخص تجاری تبعی است، زیرا میان دو تاجر واقع شده.
- ۳) عمل فرد تجاری نیست، زیرا برای رفع نیاز شخصی بوده است.
- ۴) عمل شخص مشمول بند تهیه و رسانیدن ملزومات ماده ی ۲ قانون تجارت میشود و تجاریست.

۵- دلال در مقابل طرف معامله و حق العمل کار در مقابل طرف معامله است.

- ۱) نماینده - نماینده
- ۲) اصیل - نماینده
- ۳) نماینده - اصیل
- ۴) اصیل - اصیل

۶- قائم مقام تجاری در چه صورتی منعزل می شود؟

- ۱) با حجر رئیس تجارت خانه
- ۲) با فوت رئیس تجارت خانه
- ۳) با انحلال شرکت تجاری
- ۴) در هر سه مورد

۷- در ضمن معامله سندی به دلال سپرده می شود که نزد وی تلف می شود با توجه مقررات مربوط به مسؤولیت دلال کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) دلال مسؤول نیست مگر تعدی و تفریط او ثابت شود.
- ۲) دلال مسؤول است. مگر ثابت کند تلف مستند به او نیست.
- ۳) دلال فقط در صورتی مسؤول نیست که قوه قاهره را ثابت کند.
- ۴) دلال فقط در صورتی مسؤول نیست که ثابت کند تلف مستند به آمر بوده.

۸- کدام مورد درباره اسم تجارتی نادرست است؟

- ۱) اصولاً ثبت اسم تجارتی، اختیاری است.
- ۲) اسم تجارتی قابل انتقال است.
- ۳) اسم تجارتی ثبت شده را هیچ شخص دیگری در همان محل نمی تواند اسم تجارتی خود قرار دهد مگر اینکه با نام خانوادگی او یکی باشد.
- ۴) در موارد الزامی بودن ثبت اسم تجارتی و عدم ثبت آن، اداره ثبت رأساً اقدام به ثبت کرده و سه برابر حق الثبت مأخوذ خواهد داشت.

۹- طبق نظر اساتید معامله تاجر با غیر تاجر:

- ۱) تجارتی نیست.
- ۲) در صورتی که برای رفع حوائج تجاری باشد، تجارتی است.
- ۳) تجارتی است.
- ۴) در صورت درج مراتب در قرارداد، تجارتی است.

۱۰- کدام یک از اشخاص ذیل تاجر نیست؟

- ۱) دلال
- ۲) کسبه ی جزء
- ۳) حق العمل کار
- ۴) قائم مقام تجارتی

۱۱- دفتر روزنامه تاجری فاقد امضای نماینده اداره ی ثبت و ترتیب مشخص می باشد، در این صورت

- ۱) دفتر مزبور مطلقاً قابل استناد نیست.
- ۲) علیه خود تاجر قابل استناد است.
- ۳) صرفاً اگر مربوط به امور تجارتی باشد قابل استناد است.
- ۴) صرفاً اگر مربوط به امور تجاری و میان تاجر باشد قابل استناد است.

۱۲- طبق قانون بازار اوراق بهادار مصوب ۸۴ کارگزار / معامله گر، کیست؟

- ۱) شخص حقیقی است که اوراق بهادار را برای دیگران و به حساب آن ها معامله می کند.
- ۲) شخص حقیقی است که اوراق بهادار را برای دیگران و به حساب آن ها و یا به نام خود معامله می کند.
- ۳) شخص حقیقی یا حقوقی است که اوراق بهادار را برای دیگران و به حساب آن ها و یا به نام خود معامله می کند.
- ۴) شخص حقوقی است که اوراق بهادار را برای دیگران و به حساب آن ها و یا به نام و حساب خود معامله می کند.

۱۳- اگر حق العمل کار از جانب آمر خود مسؤول خرید مالی شود و او این مال را برای آمر خریداری کند به مبلغ یکصد میلیون ریال و پس از انعقاد معامله به دروغ به آمر خود اعلام نماید که به مبلغ یکصد و پنجاه میلیون ریال خریداری نموده و بعد از گذشت ۲ هفته این امر برای آمر معلوم گردد، در این صورت آمر می تواند:

- ۱) به عنوان کلاهبردار از وی شکایت کیفری نماید، به علاوه مال را به وی مسترد کند.
- ۲) به عنوان خیانت در امانت از وی شکایت کیفری نماید، به علاوه مال را به وی مسترد نماید و یکصد میلیون ریال را مطالبه نماید.
- ۳) به عنوان کلاهبردار از وی شکایت کیفری نماید، به علاوه مال را به وی مسترد نماید و یکصد میلیون ریال را از وی مطالبه نماید.
- ۴) به عنوان خیانت در امانت از وی شکایت کیفری نماید، به علاوه مال را به وی مسترد نماید و یکصد و پنجاه میلیون ریال را از وی مطالبه کند.

۱۴- دفاتر تجاری تاجر علیه تاجر سندیت دارد، مشروط بر آنکه :

- ۱) دعوی مربوط به امور تجارتی باشد.
- ۲) هم دعوی مربوط به امور تجارتی باشد، هم دفاتر طبق قانون تنظیم شده باشد.
- ۳) دفاتر مطابق قانون تجارت تنظیم شده باشد.
- ۴) هم دعوی مربوط به امور تجارتی باشد، هم دفاتر طبق قانون تنظیم شده باشد و هم طرف دعوی نیز دفتر تجارتی داشته باشد.

۱۵- اگر کالایی که جهت فروش به حق العمل کار داده شده در معرض فساد سریع باشد و منافع آمر ایجاب کند حق العمل کار.....

- ۱) مکلف است با اطلاع دادستان مال التجاره را بفروش برساند.
- ۲) می تواند با اطلاع دادستان مال التجاره را به فروش برساند.
- ۳) مکلف است با اجازه دادستان مال التجاره را به فروش برساند.
- ۴) می تواند با اجازه دادستان مال التجاره را به فروش برساند.

۱۶- در صورت تلف شدن مال التجاره، متصدی در کدام صورت مسؤول نمی باشد؟

- ۱) تلف مستند به فعل متصدی حمل و نقل نباشد.
- ۲) متصدی، تقصیر ارسال کننده را که موجب تلف بوده ثابت کند.
- ۳) مرسل الیه نتواند تقصیر متصدی حمل و نقل را اثبات کند.
- ۴) ارسال کننده نتواند تقصیر متصدی حمل و نقل را اثبات کند.

۱۷- متصدی حمل و نقل در صورت تلف شدن مال التجاره:

- ۱) مسؤولیت مطلق دارد و تنها با اثبات حوادث قهری، معاف از مسؤولیت می شود.
- ۲) مسؤولیت دارد و شرط تشدید یا تخفیف مسؤولیت او باطل است.
- ۳) مسؤولیت دارد و خسارت ناشی از نقص مال التجاره، ممکن است برابر با خسارت تلف شدن تمام مال التجاره باشد.
- ۴) مسؤولیت دارد مگر اینکه تقصیر ارسال کننده یا مرسل الیه را ثابت کند؛ برخلاف خسارت ناشی از تأخیر تسلیم که مسؤولیت ندارد مگر اینکه تقصیر متصدی ثابت شود.

۱۸- قرارداد حمل و نقل فی مابین چه اشخاصی منعقد میگردد؟

- ۱) ارسال کننده و مرسل الیه
- ۲) ارسال کننده و متصدی حمل
- ۳) ارسال کننده و متصدی حمل و مرسل الیه
- ۴) متصدی حمل و مرسل الیه

۱۹- اگر مال التجاره دارای خسارت آواری ظاهری باشد و مرسل الیه بی هیچ قیدی مال التجاره را قبول کند

- ۱) دیگر به هیچ عنوانی نمیتوان علیه متصدی طرح دعوا کرد
- ۲) باید ظرف ۸ روز متصدی حمل به ارسال کننده اطلاع دهد.
- ۳) در صورت تدلیس میتوان علیه وی اقامه دعوا کرد.
- ۴) متصدی حمل مطلقاً مسئول است.

۲۰- آمر مالی را برای فروش به حق العمل کار می سپارد تا آن را حداقل به مبلغ پنجاه میلیون ریال بفروشد، لیکن حق العمل کار مال مزبور را بدون تحصیل اجازه از آمر به مبلغ ۴۵ میلیون ریال به خریدار می فروشد. معامله مزبور چه حکمی دارد؟

- ۱) صحیح است.
- ۲) باطل است.
- ۳) غیر نافذ است.
- ۴) اگر از ضرر بیشتر احتراز کرده باشد، صحیح است.

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

پاسخنامه

۱- گزینه ۱ صحیح است. طبق ماده ۴ ق.ت معاملات غیر منقول به هیچ وجه تجاری محسوب نمی شوند و نباید پنداشت که ماده ۵ قانون تملک آپارتمان ها استثناء ماده ۴ قانون تجارت است زیرا ماده ۵ قانون تملک آپارتمان ها از ساختن خانه و آپارتمان و مغازه به عنوان عمل تجاری یاد کرده است و ماده ۴ قانون تجارت از معاملات غیر منقول به عنوان اعمالی که به هیچ وجه تجاری نیستند، نام برده است. ساختن عمل فیزیکی و مادی است و با معامله که عمل حقوق است متفاوت می باشد، بنابراین ماده ۵ تخصصاً از ماده ۴ ق.ت خارج است؛ نه از باب تخصیص و استثنا

۱- گزینه ۱ صحیح است. یکی از تقسیم بندی های اعمال تجاری ذاتی در ماده ۲ قانون تجارت، تقسیم به اعمال تجاری بنگاهی (تصدی) و اعمال تجاری غیر بنگاهی (غیر تصدی) می باشد. عنصر تصدی به معنای تکرار و استعمال عمل می باشد بنابراین برای این که این اعمال از معاملات تجاری ذاتی شناخته شوند باید در قالب بنگاه باشند و تکرار عمل برای تجاری شناختن آن ها شرط است. در ماده ۲ قانون تجارت چهار عمل باید در قالب بنگاه باشند که عبارتند از: ۱- تصدی به حمل و نقل ۲- تصدی به عملیات حراجی ۳- تصدی به هر قسم نمایشگاه عمومی ۴- تصدی به هر نوع تأملزومات و غیره

۱- گزینه ۴ صحیح است. شریک شرکت های تجاری بودن ملازمه ای با تاجر بودن آن ها ندارد. در گزینه «۱» طبق قسمت اخیر بند ۱۰ ماده ۲ معاملات راجعه به کشتی تجاری محسوب می شود هر چند در خصوص قضاوت و برخی مشاغل دیگر محدودیت هایی در مورد اشتغال آن ها به امور تجاری وجود دارد ولی این امر مانع از تاجر شناخته شدن آن ها نمی باشد. در خصوص گزینه «۲» با توجه به بند ۱ ماده ۲ ق.ت خرید یا تحصیل هر نوع مال منقول به قصد فروش و اجاره ... تجاری محسوب می شود. گزینه «۳» طبق بند ۳ ماده ۲ دلالتی عمل تجاری است.

۲- گزینه ۳ صحیح است، درست است که طبق نص صریح بند ۱ ماده ۳ قانون تجارت کلیه ی معاملات تجار، تجاری تلقی می شود، و فروشنده ی ظروف هم تاجر است، اما طبق نظر دکتر اسکینی و رویه ی آزمون وکالت معاملات تجار هم در صورتی که برای رفع نیاز شخصی باشد و نه رفع حوائج تجاری، تجاری نیست.

۳- گزینه ۳ صحیح است. مستند به مواد ۳۳۵ و ۳۵۷ ق.ت.

۴- گزینه ۳ صحیح است. طبق ماده ۴۰۰ ق.ت با فوت یا حجر رئیس تجارت خانه، قائم مقام تجاری منزل نمی گردد بلکه با انحلال شرکت است که وی منزل می شود. در قانون مدنی فوت و حجر موکل باعث انفساخ عقد وکالت می گردد اما در خصوص قائم مقام تجاری، انحلال تجارتخانه باعث منزل شدن قائم مقام تجاری می شود چون موضوع قراردادی که رئیس تجارتخانه با وی منعقد نموده است منتفی می گردد.

۵- گزینه ۲ صحیح است. با استناد به ماده ۳۳۹ دلال مسئول اشیاء و اسنادی است که در ضمن معامله به او سپرده می شود یعنی قانونگذار در این مورد فرض را بر تقصیر دلال در نظر گرفته پس اصل بر مسئولیت دلال است مگر عدم تقصیرش را ثابت کند.

۶- گزینه ۳ صحیح است. مستند به مواد ۵۷۶، ۵۷۹، ۵۷۸ و ۵۸۱ ق.ت. ثبت اسم تجاری اختیاری است مگر در مواردی که وزارت عدلیه ثبت آن را الزامی کند پس اصولاً اختیاری است. اسم تجاری قابل انتقال است و از حقوق صاحب نام تجاری است طبق ماده ۵۷۸ اسم تجاری ثبت شده را هیچ شخص دیگری در همان محل نمی تواند اسم تجاری خود قرار دهد و لو اسم تجاری ثبت شده با اسم خانوادگی او یکی باشد.

۷- گزینه ۲ صحیح است. طبق بند ۲ ماده ۳ ق.ت کلیه معاملاتی که تاجر با غیر تاجر برای حوائج تجاری خود می کند تجاری است و این معاملات جزء معاملات تجاری تبعی است. معاملات تجاری تبعی معاملاتی است که به تبع تاجر بودن معامله گر تجاری تلقی شده ولی معاملات تجاری ذاتی که در ماده ۲ ق.ت مذکور است توسط هر شخصی انجام گیرد تجاری محسوب می شود.

۸- گزینه ۴ صحیح است. بقیه موارد تاجر میباشند و کسبه ی جزء هم تاجرانی هستند که صرفاً از شمول برخی مواد قانون تجارت مثل داشتن دفاتر تجاری خارج هستند. قائم مقام تجاری، نماینده ی تجارتخانه محسوب میگرد.

۹- گزینه ۲ صحیح است، طبق ماده ۱۴ ق ت :دفاتر مذکور در ماده ۶ و سایر دفاتری که تاجر برای امور تجاری خود به کار می برد در صورتی که مطابق مقررات این قانون مرتب شده باشد بین تاجر، در امور تجاری، سندیت خواهد داشت و در غیر این صورت فقط بر علیه صاحب آن معتبر خواهد بود.

ماده ی ۱۱:دفاتر مذکور در ماده ۶ به استثنای دفتر کپیبه قبل از آن که در آن چیزی نوشته شده باشد به توسط نماینده اداره ی ثبت (که مطابق نظامنامه ی وزارت عدلیه معین می شود) امضا خواهد شد. برای دفتر کپیبه، امضای مزبور لازم نیست، ولی باید اوراق آن دارای نمره ی ترتیبی باشد. در موقع تجدید سالیانه ی هر دفتر مقررات این ماده رعایت خواهد شد

و ماده ی ۷:دفتر روزنامه دفتری است که تاجر باید همه روزه مطالبات و دیون و داد و ستد تجاری و معاملات راجع به اوراق تجاری (از قبیل خرید و فروش و ظهرنویسی) و به طور کلی جمیع واردات و صادرات تجاری خود را به هر اسم و رسمی که باشد و جوهی را که برای مخارج شخصی خود برداشت می کند در آن دفتر ثبت نماید.

۱۰- گزینه ۴ صحیح است. مطابق بند ۱۴ ماده یک قانون بازار اوراق بهادار کارگزار/معامله گر می بایست شخص حقوقی باشد و اشخاص حقیقی نمی توانند به عنوان کارگزار/معامله گر باشند؛ کارگزار/ معامله گر می توانند اوراق بهادار را به حساب و نام خود معامله نمایند.

۱۱- گزینه ۴ صحیح است. مستند به ماده ۳۷۰ ق.ت. اگر حق العمل کار، نادرستی کند مخصوصاً در موردی که به حساب آمر قیمتی علاوه بر قیمت خرید و یا کمتر از قیمت فروش، محسوب دارد مستحق حق العمل نخواهد بود به علاوه در دو صورت اخیر آمر می تواند خود حق العمل کار را خریدار یا فروشنده محسوب کند. دستور فوق مانع از اجرای مجازاتی که برای خیانت در امانت مقرر است، نیست.

۱۲- گزینه ۲ صحیح است. شرایط استناد به دفاتر تجاری به نفع دارنده ی دفتر، با توان اثبات سند در ماده ۱۴ قانون تجارت و ماده ۱۲۹۷ قانون مدنی بیان شده اند هر دو مورد مذکور در گزینه «۲» طبق مواد فوق از شرایط استناد پذیری دفاتر تجاری به نفع دارنده با توان اثبات سند هستند. دلیل نادرستی گزینه «۴» این است که داشتن دفتر تجاری توسط تاجر خوانده شرط استنادپذیری دفتر تاجر خواهان

نیست. در واقع چون تنظیم و نگهداری دفتر تجاری از وظایف تاجر است اگر تاجری به این تکلیف خود عمل نکرده باشد، باید متحمل تبعات آن نیز گردد که یکی از آن ها استناد پذیری دفتر تجاری تاجر خواهان است، لازم به ذکر است که دفتر تجاری تاجر علیه خود او مشروط به شروط فوق الذکر نبوده و در حکم اقرار کتبی علیه خود تاجر محسوب می گردد.

۱۳- **گزینه ۱ صحیح است.** طبق ماده ۳۶۲ ق.ت. ماده ۳۶۲ - اگر بیم فساد سریع مال التجاره رود که نزد حق العمل کار برای فروش ارسال شده حق العمل کار می تواند و حتی در صورتی که منافع آمر ایجاب کند مکلف است مال التجاره را با اطلاع مدعی العموم محلی که مال التجاره در آنجا است یا نماینده او به فروش برساند.

۱۴- **گزینه ۲ صحیح است.** مستفاد از ماده ۳۸۶ قانون تجارت تعهد متصدی تعهد به نتیجه است اما در قانون مدنی تعهد متصدی تعهد به وسیله است. بنابراین در قانون مدنی در صورت ورود خسارت و اقامه دعوا بار اثبات به عهده صاحب کالا است اما در قانون تجارت بار اثبات بر عهده متصدی است. بنابراین متصدی در صورت تلف یا گم شدن کالا برای اینکه بتواند از مسئولیت معاف شود باید یکی از موارد پنج گانه ذیل را اثبات کند: (حصری است)

اثبات کند که تلف یا گم شدن کالا ناشی از عیب ذاتی جنس خود مال التجاره بوده است.

اثبات کند که تلف یا گم شدن مال التجاره ناشی از تقصیر ارسال کننده بوده است.

اثبات کند که تلف یا گم شدن مال التجاره مستند به فعل مرسل الیه بوده است.

اثبات کند که تلف یا گم شدن مال التجاره ناشی از تعلیمات ارسال کننده یا مرسل الیه بوده است.

اثبات کند که تلف یا گم شدن مال التجاره ناشی از حوادثی بوده که هیچ متصدی مواظبی نیز نمی توانست از آن جلوگیری کند. (قوه قاهره)

۱۵- **گزینه ۳ صحیح است.** مستند به مواد ۳۸۶ و ۳۸۷ ق.ت.

۱۶- **گزینه ۳ صحیح است**، طبق ماده ۳۹۱: اگر مال التجاره بدون هیچ قیدی قبول و کرایه ی آن تأدیه شود، دیگر بر علیه متصدی حمل و نقل دعوا پذیرفته نخواهد شد مگر در مورد تدلیس یا تقصیر عمده. به علاوه متصدی حمل و نقل مسئول آواری غیر ظاهر نیز خواهد بود در صورتی که مرسل الیه آن آواری را در مدتی که مطابق اوضاع و احوال رسیدگی به مال التجاره ممکن بود به عمل آید و یا بایستی به عمل آمده باشد مشاهده کرده و فوراً پس از مشاهده به متصدی حمل و نقل اطلاع دهد. در هر حال این اطلاع باید منتها تا هشت روز بعد از تحویل گرفتن مال التجاره داده شود.

۱۷- **گزینه ۳ صحیح است**، ماده ۳۹۱: اگر مال التجاره بدون هیچ قیدی قبول و کرایه ی آن تأدیه شود، دیگر بر علیه متصدی حمل و نقل دعوای پذیرفته نخواهد شد مگر در مورد تدلیس یا تقصیر عمده.

۱۸- **گزینه ۱ صحیح است.** چنانچه پیش تر بیان شد با توجه به نوع نمایندگی حق العمل کار تخلف از دستورات آمر خللی به اعتبار عقدی که حق العمل کار منعقد کرده وارد نمی کند برخلاف وکیل که اگر از حدود اختیارات خود خارج شود طبق ماده ۶۷۴ قانون مدنی: «در مورد آنچه که در خارج از حدود وکالت انجام داده شده است موکل هیچگونه تعهد نخواهد داشت مگر اعمال فضولی وکیل را صراحتاً یا ضمناً اجازه کند.»

۱۹- **گزینه ۱ صحیح است.** طبق ماده ۳۹۶ قانون تجارت: «تحدید اختیارات قائم مقام تجاری در مقابل اشخاصی که از آن اطلاع نداشته اند معتبر نیست.»

۲۰- **گزینه ۲ صحیح است.**